

Polonès de naixement, Joseph Conrad ha esdevingut un clàssic de la literatura anglesa
ARXIU

Un home d'altre temps

Succeeix sovint que un autor és conegut sobretot per una obra, per dues a tot estirar, i és valorat i definit per ella, com si la resta de la seva creació gairebé no existís. En el cas de Joseph Conrad, a causa d'una adaptació cinematogràfica lliure i brillantíssima, *l'Apocalypse now*, de Francis Ford Coppola, des de fa un temps sembla com si els seus altres grans llibres (*Lord Jim*, *Tifó*, *Nostramo*, *Lagent secret...*) haguessin passat a un segon terme i únicament *El cor de les tenebres* l'hagi sobreviscut.

Per fortuna, no ha estat així, com ens ho posa de manifest Viena Editorial, oferint-nos aquesta novel·la, traduïda per

Marta Pera Cucurell, que explica, amb la subtilesa, l'enginy i l'habitual mestratge narratiu de l'escriptor anglopolonès, la història dels darrers temps de navegació del vell capità Henry Whalley, que "durant [els] dies del passat [...] no havia perdut mai cap nau ni havia permès cap transacció tèrbola", a bord de l'atrotinat vapor *Sofala*. Una història d'una humanitat aclaparadora, d'una gran pregonesa psicològica que, tant per raons literàries com existencials, deixa una petja ben assenyalada.

Des de les seves primeres línies –"Molt de temps després que el vapor *Sofala* hagués canviat el curs en direcció a terra, la

costa baixa i pantanosa encara retenia l'aparença d'una simple taca fosca més enllà d'una franja lluent", et captiva i t'intriga. Tan aviat com apareix la figura de l'ancià capità i prens consciència de la seva situació, i et sents un tripulant més de la seva embarcació, comences a demanar-te: "On ha d'anar?", "Per què?" i, per damunt de tot: "Hi arribarà?"

Amb l'ai al cor

Preguntes cabdals, que l'autor anirà responent amb una sàvia i molt ben mesurada dosificació; tan mesurada i precisa que, com més vas sabent, més dubtes van apareixent, més incertesa se't crea; i més i més et cal, i quasi t'urgeix, arribar al final per esbrinar com es resol tot, com acaba aquesta novel·la que et manté permanentment amb l'ai al cor, que et contagia la seva febre narrativa i t'impedeix deixar-la fins haver-la enllestida.

Fins que arribes a un final que, per més que és venturosament inesperat i imprevisible, no pot ésser més lògic, més natural, més adient, més exacte. Un final que, per descomptat, no desvelarà, ni tan sols avançarà si és dur o benèvol, trist o alegre, si és esperançador o desesperançador, però sí afirmarà que és d'una perfecció esbalaïdora. I, alhora, d'una intensitat poètica i humana meravellosa, equiparable a ben pocs finals; per exemple, a l'exquisit i igualment inoblidable acabament del *Dersú uzalà* del clàssic rus Vladímir Arseniev.

És per tot plegat que convé esperar, potser també confiar, que després de la bona pensada de publicar aquesta esplèndida història "d'un home que havia durat massa", "d'aquell home que havia fet una vida centrada en l'acció" Viena es decideixi a editar, per cloure el cercle literari de les tres edats de Josep Conrad, *Juventut*, per desgràcia encara inèdit en la nostra llengua. *

AMB LA CORDA AL COLL

Joseph Conrad
Traducció: Marta Pera Cucurell
Editorial: Viena Barcelona, 2015
Pàgines: 208
Preu: 17 euros

NARRATIVA LLUÍS LLORT

Un bon recull de gènere negre i policíac

Alex Martín i Javier Sánchez han fet la tria d'autors i han escrit el pròleg (força erudit i tan llarg com alguns dels contes) de *Diez negritos. Nuevas voces del género negro español*, que ofereix textos d'alguns dels autors més potents actuals del gènere negre i policíac en llengua castellana, tot i que set són catalans (els altres tres de Las Palmas, Santander i Iecla). Per ordre d'aparició: Jordi Ledesma, Alexis Ravelo, Claudio Cerdán, Carlos Zanón, Víctor del Árbol, Susana Hernández, Aro Sáinz de la Maza, Jorge Navarro, Berna González Harbour i Toni Hill, nascuts entre el 1959 i el 1971, tret d'un, que és del 1981.

La qualitat narrativa és alta i sorprenent-

ment homogènia, hi afegiria que molt més que la majoria de reculls d'aquesta mena, inclosos de catalans. Les històries tenen una varietat temàtica enriquidora; a cada nou relat estem expectants perquè la sorpresa gairebé està garantida. N'hi ha de gust clàssic i sòrdid (Ravelo), de duríssims i violents (Cerdán), de malaltissos, una mica stephenkingsonianes (Sáinz), una actualització del flautista d'Hamelín (Hernández), de bells amb un to genuïnament nord-americà (Navarro), d'actuals i dramàtics

DIEZ NEGRITOS Diversos autors

Editorial: Alrevés Barcelona, 2015
Pàgines: 192
Preu: 10 euros

(González), de complexos i psicològics (Del Árbol), amb una admirable contextualització i gir final (Ledesma), de crítics amb el món literari (Hill) i dels que demostren amb mestria la validesa de la teoria de Hemingway, que un conte ha de ser com un iceberg (Zanón).

Deu veus diferents però amb coincidències agraïdes com la capacitat de *transportar* el lector amb poques pàgines. I un preu molt competitiu: a un euro la narració. I el pròleg és de propina, tot un detall. *